

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ КАПІТАЛЬНИХ ВИДАТКІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ

Я. В. Брагіна

студентка 5 курсу, група ОА-51, навчально-науковий інститут економіки, менеджменту та права

Науковий керівник – к.е.н., доцент О. О. Дорошенко

*Національний університет водного господарства та природокористування,
м. Рівне, Україна*

У статті розкрито актуальні питання обліку капітальних видатків бюджетних установ, які пов'язані із складанням звітності і веденням бухгалтерського обліку за новою класифікацією видатків, а також із переходом на Національні стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі.

Ключові слова: бюджетна установа, капітальні видатки, класифікація видатків, Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі.

В статье раскрыты актуальные вопросы учета капитальных расходов бюджетных учреждений, связанных с составлением отчетности и ведением бухгалтерского учета по новой классификации расходов, а также с переходом на Национальные стандарты бухгалтерского учета в государственном секторе.

Ключевые слова: бюджетное учреждение, капитальные расходы, классификация расходов, Международные стандарты бухгалтерского учета в государственном секторе.

This article deals with current issues of accounting for capital expenditures of budgetary institutions that are associated with reporting and accounting for the new classification of expenditures as well as the transition to National Accounting Standards in the Public Sector.

Keywords: Budget establishment, capital expenditure, expenditure classification, International Accounting Standards in the Public Sector.

Одним із найбільш актуальних питань сьогодення є вступ України до Європейського Союзу. На даний момент ніяких висновків про те, чи буде Україна членом ЄС чи ні, робити не можна, але якщо наша держава прагне бути у європейському співтоваристві та співпрацювати з європейськими партнерами, то їй необхідно здійснити ряд змін та перетворень у системі обліку. Державний сектор та ефективне його функціонування є одним із вирішальних умов створення високо розвинутої ринкової економіки. Удосконалення бухгалтерського обліку у державному секторі викликано необхідністю надання достовірної інформації про діяльність та використання державних коштів. Питання вдосконалення обліку бюджетних установ набувають особливої актуальності з огляду на поширення ринкових відносин у бюджетну сферу України та реформування вітчизняної облікової системи. Здійснюючи реформування системи обліку, Україна, як і більшість постсоціалістичних країн та країн Європейського Союзу, орієнтується на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБОДС).

Дослідженню проблем вдосконалення бухгалтерського обліку і контролю в бюджетних установах приділяли увагу такі вчені як: Атамас П., Бутинець Ф., Джога Р., Кіндрацька Л., Кірейцев Г., Левицька С., Литвиненко Л., Максимова В., Марценяк Н., Пеліпадченко Р., Свірко С., Сушко Н. та інші. Роботи даних вчених присвячені не тільки

загальнотеоретичним засадам обліку, а й конкретним об'єктам бухгалтерського обліку. На даний час залишається багато запитань щодо відображення капітальних видатків у фінансовій звітності бюджетних установ за новими стандартами бухгалтерського обліку у державному секторі з 2015 року.

Метою статті є дослідження актуальності питань обліку капітальних видатків бюджетних установ в умовах модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі.

Капітальні видатки – це платежі, які здійсненні з метою придбання необоротних активів, стратегічних і надзвичайних запасів товарів, невідплатні платежі, що передаються одержувачам бюджетних коштів з метою придбання ними подібних активів, компенсації втрат, пов'язаних з руйнуванням чи пошкодженням необоротних активів.

Згідно Наказу Міністерства фінансів України від 12 березня 2012 року № 333 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 21 червня 2012 року № 754) затверджено Інструкцію щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету, згідно якої видатки поділяються на поточні та капітальні.

Сьогодні проблеми удосконалення організації обліку у бюджетних установах стали предметом уваги уряду та законодавців. Основний документ, що нині визначає мету, завдання, основні напрями та заходи з реалізації реформи бухгалтерського обліку та фінансової звітності, - це Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007-2015 роки. Відповідно до даного документу можна визначити основні напрями модернізації обліку, а саме: удосконалення системи бухгалтерського обліку, удосконалення системи фінансової звітності та звітності про виконання бюджетів, створення уніфікованої організаційної та інформаційної облікової системи [1].

Україна здійснює адаптацію нормативної бази бухгалтерського обліку та звітності в державному секторі до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектора. З 1 січня 2015 року в Україні будуть діяти Національні стандарти бухгалтерського обліку у державному секторі. З прийняттям МСБОДС виникає питання, чи буде поняття «капітальні видатки» в бухгалтерському обліку бюджетних установ існувати і далі. Як правило, капітальні видатки у бюджетній установі використовуються на купівлю або капітальний ремонт основних засобів. Згідно МСБОДС 17 «Основні засоби» капітальні видатки, які використовуються на ремонт, удосконалення основних засобів, називають «подальшими видатками». Подальші вже визнані видатки, пов'язані з об'єктом основних засобів, повинні додаватися до балансової вартості цього активу, якщо є ймовірність того, що майбутні економічні вигоди або потенціал корисності протягом усього строку корисної експлуатації цього активу, які перевищують первісно оцінений рівень продуктивності існуючого активу, надходять до суб'єкта господарювання. Усі інші подальші видатки слід визнавати як витрати періоду, коли вони були понесені. Згідно МСБОДС 17 капітальні видатки, тобто подальші видатки на основні засоби, визнаються як актив тільки тоді, коли вони покращують стан активу, підвищуючи первісно оцінений рівень його продуктивності [2]. З впровадженням у дію МСБОДС з'являється поняття «амортизація», яке раніше не використовувалось і було відсутнє в обліку бюджетних установ. Згідно НП(С)БО 135 «Витрати» елемент витрат «амортизація» відноситься до витрат за обмінними операціями, також є елементом загальновиробничих витрат [3]. Питання нарахування амортизації жорстко регламентоване. Так, передбачається, що строк корисного використання (експлуатації) об'єкта основних засобів для суб'єкта державного сектору повинен встановлюватися Кабінетом Міністрів України (виходячи з його очікуваної корисності та галузевих особливостей) і має переглядатись у разі зміни очікуваних економічних вигод від його використання. Крім того, для нарахування амортизації основних засобів установи повинні застосовувати прямолінійний метод. При цьому згідно МСБОДС 17 зміна перегляду строку експлуатації основних засобів та зміна методу амортизації є зміною в бухгалтерських

оцінках. Згідно МСБОДС встановлено ознаки зменшення корисності основних засобів. Сума втрат від зменшення корисності об'єкта основних засобів відображається збільшенням суми зносу основних засобів та зменшенням капіталу в необоротних активах і зміною року кінцевого нарахування амортизації. Після визнання втрат від зменшення корисності об'єкта основних засобів нарахування амортизації здійснюється, виходячи з переглянутого строку його корисного використання (експлуатації) [5].

Отже, на підставі проведених досліджень, можна зробити висновок, що поняття «капітальних видатків» з прийняттям Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку у державному секторі втрачає зміст тому, що протягом строку корисного використання основних засобів їх вартість поступово переноситься на видатки бюджетної установи.

Список використаних джерел:

1. Про затвердження Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007 - 2015 роки: постанова Кабінету Міністрів України від 16.01.2007 р. № 34 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку для державного сектору 17 «Основні засоби»[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/document/81063/17a.pdf>
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 "Витрати" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12>
4. Сушко Н. Реформування бухгалтерського обліку в державному секторі триває / Н. Сушко // Бухгалтерський облік і аудит. - 2009. - № 8-9. – С. 22-27.
5. Метелиця В.М. Облік основних засобів в державному секторі України /В.М.Метелиця//Облік і фінанси АПК. - 2010. - УДК 657.2